

नवीन महाराष्ट्र सदन, नवी दिल्ली येथील कक्षबंधांचे
आरक्षण व दर यामध्ये सुधारणा व आदेशांचे
एकत्रिकरण

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्र. सदन २०१८/१२५/प्र.क्र.४३/२०-अ
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक- १७ नोव्हेंबर, २०१८.

- वाचा:-** १) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. निआ/व्यमस/म.स./क.गां.मार्ग/क.बं.दर/
२०१४/५९३, दिनांक १७ जून, २०१४
२) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सदन २४१५/२४८/प्र.क्र.४२/२०-अ,
दिनांक- ०१ सप्टेंबर, २०१५
३) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सदन २४१५/२४८/प्र.क्र.४२/२०-अ,
दिनांक- १६ जानेवारी, २०१६
४) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सदन २०१६/राम१४/प्र क्र ८२/ /२०-अ,
दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६
५) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सदन २०१६/२४२/प्र.क्र.९६/२०-अ,
दिनांक- ०२ जानेवारी, २०१७
६) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. सदन २०१५/२४८/प्र.क्र.४२/२०-अ,
दिनांक- ०४ सप्टेंबर, २०१७

प्रस्तावना:-

संघीय गणतांत्रिक व्यवस्थेत केंद्र आणि राज्य शासन व इतर राज्य शासन यांच्याशी सुसंवाद ठेवणे, आंतरराष्ट्रीय संबंध जोपासणे, राज्यात गुंतवणुकीस प्रोत्साहन देणे तसेच राजशिष्टाचाराची कामे पार पाडणे या सर्व व्यवस्थेकरिता भारताची राजधानी नवी दिल्ली येथे राज्य शासनाच्या पायाभूत संरचनेत निवासी आयुक्तालय हे अग्रणी कार्यालय आहे. सदर मौलिक उद्देश पूर्ण करण्याच्या दिशेने सन १९६३ सालापासून नवी दिल्ली येथील सांगली प्लॉटवर आधी “ महाराष्ट्र हाऊस ” व नंतर “ महाराष्ट्र सदन ” या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या वास्तुमध्ये ही प्रमुख राजशिष्टाचारीय व्यवस्था कार्यरत आहे. राज्याच्या या उदात्त व्यवस्थेमध्ये योगदान देणाऱ्या अभ्यागतांचा नवी दिल्ली येथील मुक्काम सुखकर व्हावा या उद्देशाने राज्य शासनाने नवी दिल्ली येथील कस्तुरबा गांधी मार्गावर अत्याधुनिक सुखसुविधांनी युक्त असे दुसरे राज्य अतिथीगृह (नवीन महाराष्ट्र सदन) बांधले असून ते दिनांक १५ ऑगस्ट, २०१३ पासून वापरासाठी खुले करण्यात आले आहे.

संदर्भीय क्र.१ येथील दिनांक १७ जून २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये नवीन महाराष्ट्र सदनातील कक्षबंधांचे आरक्षण व दर यासंदर्भात धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. त्यामध्ये संदर्भ क्र.२ ते ६ येथील शासन निर्णयान्वये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आली आहे. सर्व सुधारणा समाविष्ट करून तसेच शासनाकडे प्राप्त निवेदने विचारात घेऊन त्याप्रमाणे आणखी सुधारणा करून एकत्रित शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद पार्श्वभूमीवर संदर्भ क्र. १ ते ६ येथील शासन निर्णय रद्द करण्यात येत आहेत व नवी दिल्ली येथील कस्तुरबा गांधी मार्गावरील नवीन महाराष्ट्र सदनातील कक्षबंधांचे आरक्षण व दर यासंदर्भातील धोरण पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे:-

तक्ता-१

अ.क्र. र.	वर्गीकरण	कक्षबंधांची संख्या
१	मा. राज्यपाल	१
२	मा. मुख्यमंत्री	१
३	मा. सर्वोच्च / उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश / उप मुख्यमंत्री	१
४	मा. मंत्री (कॅबिनेट व तत्सम दर्जा प्राप्त)	७
५	मा. राज्यमंत्री व तत्सम दर्जा प्राप्त	१६
६	मा. विधान परिषद व विधान सभा सदस्य	५०
७	मुख्य सचिव, अतिरिक्त मुख्य सचिव / प्रधान सचिव (कार्यरत तथा सेवानिवृत्त)	६
८	अधिकारी/ अतिथी	५४
९	विकलांगांसाठी कक्षबंध	१
१०	वैद्यकीय सहाय्यता कक्ष	१
११	अत्यावश्यक सेवांसाठी कार्यरत अधिकारी/ कर्मचारी यांच्यासाठी राखीव व अनारक्षित कक्षबंध	४
टीप : उपरोक्त अ.क्र. ६ येथील प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आलेल्या ५० कक्षबंधांपैकी २० कक्ष बंध हे केवळ सदर प्रवर्गासाठीच ठेवावे. मात्र उर्वरित ३० कक्षबंधांपैकी कक्षांचे आरक्षण सदर प्रवर्गातून झाले नसल्यास सदर कक्षबंध हे उपरोक्त क्र. ८ येथील प्रवर्गातील व्यक्तींना देण्यात यावेत.		

२. नवीन महाराष्ट्र सदनमध्ये मान्यवर/ शासकीय अधिकारी तसेच इतर अभ्यागतांना खालील तक्त्यातील (तक्ता-२) रकाना ३ प्रमाणे तसेच (तक्ता-३) रकाना ३ व ४ प्रमाणे दर आकारणी लागू राहिल.

तक्ता-२

संवर्ग	वर्गीकरण	प्रति कक्षबंध प्रतिदिन रुपये
१	२	३
अ	१) मा. राज्यपाल	नि: शुल्क
	२) माजी राष्ट्रपती	नि: शुल्क
	३) मा. मुख्यमंत्री	नि: शुल्क
	४) मा. उप मुख्यमंत्री	नि: शुल्क

	५) राज्य शासनाने शासकीय अतिथी म्हणून घोषित केलेल्या अतिविशिष्ट व्यक्ती.	तीन दिवसांपर्यंत निःशुल्क. तीन दिवसांनंतर रु.६०००/- प्रतिदिवस प्रति कक्षबंध
ब	१) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश/उच्च न्यायालयाचे मा. मुख्य न्यायामूर्ती/उच्च न्यायालयाचे मा. न्यायमूर्ती	५००/-
	२) राज्य निवडणूक आयुक्त/ मुख्य माहिती आयुक्त, मुख्य सेवा हमी आयुक्त व समकक्ष	५००/-
	३) विधान परिषदेचे मा. सभापती / विधान सभेचे मा. अध्यक्ष	५००/-
	४) मा. लोक आयुक्त	
	५) मा. मंत्री / मा. विरोधी पक्ष नेता व समकक्ष	
	६) मा. उपलोकायुक्त व समकक्ष	
	७) माहिती आयुक्त/सेवा हमी आयुक्त व समकक्ष	
	८) विधान परिषदेचे मा. उप सभापती / विधान सभेचे मा. उपाध्यक्ष	
	९) मा. राज्यमंत्री व समकक्ष	
	१०) विधानमंडळाच्या समित्यांचे मा. सभासद	
	११) मा. विधानसभा सदस्य व विधान परिषद सदस्य	
क	(१) संसद सदस्यांना दिल्ली येथे शासकीय निवासस्थान उपलब्ध नसल्यास आणि त्यांना संसद सचिवालयाने नवीन महाराष्ट्र सदन येथे तात्पुरते निवासस्थान उपलब्ध करून दिल्यास संसद सचिवालयाकडून वसूल करावयाचे भाडे	६००० /-
	(२) महाराष्ट्र राज्यातील ज्या संसद सदस्यांना दिल्ली येथे शासकीय निवासस्थान उपलब्ध नसल्याने, संसद सचिवालयाने नवीन महाराष्ट्र सदन येथे तात्पुरते निवासस्थान उपलब्ध करून दिले आहे. अशा संसद सदस्याने आणखी एका कक्षबंधाची मागणी केल्यास संसद सदस्याकडून आकारावयाचे भाडे	१०००/-
	(३) संसद सदस्यांना दिल्ली येथे शासकीय निवासस्थान उपलब्ध असल्यास आणि संसद सदस्याने कक्षबंधाची मागणी केल्यास संसद सदस्याकडून आकारावयाचे भाडे	१०००/-
	(४) संसद सदस्यांना दिल्ली येथे शासकीय निवासस्थान उपलब्ध नसल्यास आणि संसद सचिवालयाने नवीन	६०००/-

	महाराष्ट्र सदन येथे तात्पुरते निवासस्थान उपलब्ध करून दिल्यास आणि राज्यातील संसद सदस्याने वरील (१) व (२) व्यतिरिक्त आणखी एका कक्षबंधाची मागणी केल्यास संसद सदस्याकडून आकारावयाचे भाडे	
ड	(१) महाराष्ट्रातील सर्व माजी मंत्री/राज्य मंत्री व माजी खासदार/आमदार	१०००/-
	(२) राज्यातील संसद व विधीमंडळ सदस्यांच्या अवलंबित कुटुंबियांना (संसद/विधीमंडळ सदस्यांसोबत नसल्यास)	
	(३) राज्य शासनाचे अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर अवलंबित कुटुंबिय सदस्य (अधिकारी/कर्मचारी बरोबर नसल्यास)	
	(४) महाराष्ट्र तुकडीतील अखिल भारतीय सेवा/राज्य शासनाचे सेवानिवृत्त अधिकारी/ कर्मचारी	
	(५) अधिस्विकृत पत्रकार	
	(६) दलितमित्र/समाजभूषण पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती, अपंग गुणवंत कामगार (राज्य व केंद्र शासन पुरस्कार प्राप्त),	
	(७) अदिवासी सेवक पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती, राष्ट्रीय युवा पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती.	
	(८) देशसेवा बजावतांना कायमस्वरूपी जायबंदी झाल्याने सेवामुक्त सैनिक स्वतः तसेच वीरगती प्राप्त झालेले सैनिकांवर अवलंबित कुटुंबिय	
	(९) स्वातंत्र्य सैनिक	
	(१०) केंद्र शासनाचे/इतर राज्य शासनाचे/केंद्र शासनाच्या उपक्रमाचे सेवानिवृत्त अधिकारी	६०००/-
	११) इतर राज्याचे मा. मंत्री व मा. आमदार, खासदार	६०००/-
इ	(१) (अ) संघ लोकसेवा आयोगाच्या मुख्य परिक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या व मुलाखतीसाठी महाराष्ट्रातून नवी दिल्ली येथे येणा-या परिक्षार्थींना महाराष्ट्र सदन येथे Mock interview, मुलाखतीसाठी व त्यानंतर होणा-या वैद्यकीय तपासणीसाठी जास्तीत जास्त ७ दिवसांपर्यंत	रु.५००/- प्रति पलंग प्रति दिवस
	(ब) "अ" येथील परिक्षार्थीसोबत येणारे पालक/कुटुंबिय/ नातेवाईक	रु. १०००/- प्रति पलंग प्रति दिवस
	२) दिल्ली येथे आयोजित करण्यात येणाऱ्या विविध शासकीय परीक्षांसाठी जाणारे विद्यार्थी, केंद्र शासनाची मान्यता प्राप्त अधिकृत क्रीडा फेडरेशन /संस्थद्वारे	रु. ५००/- प्रति पलंग प्रति दिवस

	आयोजित राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धासाठी जाणारे स्पर्धक व केंद्र शासनाद्वारे घोषित पुरस्कार स्विकारण्यासाठी राज्यातील आमंत्रित पुरस्कारार्थी (यामध्ये दिल्ली येथे आयोजित केंद्र व राज्य शासनाच्या कार्यक्रमासाठी राज्यातून निमंत्रित/नियुक्त असणारे विद्यार्थी, उमेदवार, प्रशिक्षणार्थी व पुरस्कारार्थी यांचा समावेश असेल)	
फ	खाजगी व्यक्ती	६०००/-

तक्ता-३

संवर्ग	वर्गीकरण	शासकीय कामावर असल्यास भाडे (प्रति कक्षबंध प्रतिदिन रुपये)	शासकीय कामावर नसल्यास भाडे (प्रति कक्षबंध प्रतिदिन रुपये)
१	२	३	४
अ	(१) महाराष्ट्र राज्य शासनाचे सर्व अधिकारी/कर्मचारी (२) महाराष्ट्रातील दिवाणी, फौजदारी, जिल्हा औद्योगिक न्यायालयांचे मा. न्यायाधीश व प्रशासकीय न्यायाधिकरणांचे मा. सदस्य (३) राज्यातील विविध प्राधिकरणाचे अध्यक्ष व सदस्य (४) राज्यातील जिल्हा परिषद अध्यक्ष व महानगरपालिकांचे महापौर (५) राज्य शासनाच्या राज्यस्तरीय समित्यांचे अशासकीय सभासद (कार्यालयामर्फत आरक्षण केल्यास) (६) महानगरपालिका, नगरपालिका/मंडळे/ महामंडळे, विविध प्राधिकरणाचे अधिकारी/ कर्मचारी/स्वायत्त विद्यापीठाचे अधिकारी/ कर्मचारी व सिनेट सदस्य	५००/-	१०००/-
ब	केंद्र शासनाचे /केंद्र शासनाच्या उपक्रमाचे अधिकारी व इतर राज्य शासनाचे अधिकारी	२०००/-	६०००/-

टीप:- १) वरील शुल्क केवळ निवास व्यवस्थेवरील असून यामध्ये खानपान सेवा, लॉन्ड्री, इंटरनेट, जिम, ब्रेकेज व अन्य शुल्काचा अंतर्भाव नाही.

२) या शासन निर्णयासाठी कुटुंबाची व्याख्या पुढील प्रमाणे लागू राहिल.

“ कुटुंब म्हणजे , यथास्थिती पती , पत्नी आणि संपूर्णपणे त्याच्यावर किंवा तिच्यावर अवलंबून असणारी औरस मुले व सावत्र मुले. याशिवाय, या संज्ञेत त्याच्या किंवा तिच्या बरोबर राहत असतील आणि संपूर्णपणे त्याच्यावर अवलंबून असतील तर त्याचे आईवडील, बहिणी आणि अज्ञान भाऊ, यांचा समावेश होईल.”

२.१ अटी व शर्ती

- i. नवीन महाराष्ट्र सदन अतिथीगृहातील व्यवस्था ही प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या मौलिक उद्देशास मूर्तरूप देण्यासाठी वापरली जाईल. सदरची व्यवस्था सर्वसामान्य नागरिकांना गरजेनुरूप व उपलब्धतेनुसार तसेच अभ्यागतांची प्रतिष्ठा विचारात घेऊन वाटप केले जाईल.
- ii. अतिथीगृहात वास्तव्य करणाऱ्या सर्व मान्यवर अभ्यागतांनी लोकसेवकांकडून अपेक्षित अशीच वर्तणूक व शिस्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहील.
- iii. “फ” मधील खाजगी अभ्यागतांचे कक्षबंधाचे आरक्षण/वाटप हे तक्ता-२ मधील “अ”, “ब” व “क” व तक्ता क्र. ३ येथील “अ” वर्गवारीतील अतिविशिष्ट प्राधिकारी, राज्य अतिथी, विद्यमान लोकप्रतिनिधी तसेच मंत्रालयातील वरिष्ठ शासकीय अधिकारी यांच्या संदर्भावरून केले जाईल.
- iv. राज्यातून दिल्ली येथे शासकीय कामासाठी जाणारे मान्यवर, शासकीय अधिकारी, / कर्मचारी, स्थानिक स्वराज्य संस्था, मंडळे, महामंडळांचे पदाधिकारी, दिल्ली येथे आयोजित करण्यात येणाऱ्या विविध शासकीय परीक्षांसाठी जाणारे विद्यार्थी, राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांसाठी जाणारे स्पर्धक व केंद्र शासनाद्वारे घोषित पुरस्कार स्विकारण्यासाठी राज्यातील आमंत्रित पुरस्कारार्थी (यामध्ये दिल्ली येथे आयोजित केंद्र व राज्य शासनाच्या कार्यक्रमासाठी राज्यातून निमंत्रित/नियुक्त असणारे विद्यार्थी, उमेदवार व प्रशिक्षणार्थी यांचा समावेश असेल) दिल्ली येथे आयोजित करण्यात येणाऱ्या विविध शासकीय परीक्षांसाठी जाणारे विद्यार्थी, अधिकृत राष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धांसाठी जाणारे स्पर्धक, पुरस्कारार्थी यांना अतिथी/ अधिकारी संवर्गातून आरक्षणामध्ये प्राधान्य राहील.
- v. कक्षबंधाचे वाटप करताना विशेष अपवादात्मक परिस्थिती वगळता, पलंगास घटक न धरता पूर्ण कक्षबंधाचे भाडे आकारण्यात येईल.
- vi. कक्षबंधाचे वाटपापासून २४ तासांपर्यंत एक दिवस गणण्यात येईल. तसेच २४ तासांपेक्षा कमी वेळेसाठी एक दिवस गणला जाईल.
- vii. अतिथीगृहात आगमनाच्या वेळी तक्ता-२ मधील “ड”, “इ”, “फ” व तक्ता-३ मधील “अ”, “ब” वर्गवारी मधील संबंधित मान्यवर अतिथी यांनी विहित प्रपत्रात सर्व आवश्यक माहितीची नोंद करून स्वागत कक्षात हस्तांतरीत करावी, ज्यानंतर त्यांना कक्षबंधाचे वाटप केले जाईल.
- viii. कक्षबंधामध्ये आरक्षण अहस्तांतरणीय राहील. ज्यांच्या नावे कक्षबंधाची नोंदणी झाली असेल त्यांच्या व्यतिरिक्त अन्य व्यक्ती कक्षबंधामध्ये राहत असल्याचे आढळून आल्यास कक्षबंध रिकामा करून घेतला जाईल. अपवादात्मक परिस्थितीत कक्षबंध ज्याने आरक्षित केला आहे. त्याच्या ऐवजी तेथे राहणाऱ्या

व्यक्तीस राहू देणे व्यवस्थापनास आवश्यक वाटत असल्यास अशा प्रत्यक्ष राहणाऱ्या व्यक्तींच्या दर्जानुसार शुल्क आकारण्यात येईल.

ix. कक्षबंधामध्ये सोबत राहणाऱ्या सर्व व्यक्तींचे फोटोसह ओळखपत्र आरक्षणाच्या नोंदणीच्या वेळी उपलब्ध करून देणे आवश्यक राहिल. तसेच त्यांची नोंदही नोंदणी रजिस्टरमध्ये करणे बंधनकारक राहिल.

x. नवी दिल्ली येथे मुख्यालय असलेल्या मान्यवरांना आरक्षण देता येणार नाही.

xi. कक्षबंधामध्ये कोणतेही अतिरिक्त बेडींग पुरविण्यात येणार नाही.

xii. “इ” व “फ” वर्गवारीतील अभ्यागतांचे कक्षबंधाचे शुल्क आगाऊ स्वरूपात भरणे बंधनकारक राहिल.

xiii. तक्ता-२ मधील “अ-५” “ब” “क”, “ड” व तक्ता-३ मधील “अ” वर्गवारीतील पात्र अभ्यागतांना अतिरिक्त/जादा कक्षबंध त्यांच्या आप्तेष्टांसाठी आवश्यक असल्यास व्यवस्थापनाच्या लेखी पूर्व परवानगीने उपलब्धतेनुसार वाटप करता येईल व त्यासाठी प्रति कक्षबंधाकरिता प्रतिदिन खाजगी अभ्यागतांसाठीचा दर म्हणजेच रु. ६०००/- लागू राहिल व तो विहित प्रक्रीयेने आगाऊ स्वरूपात भरणे बंधनकारक राहिल.

मात्र “अ” वर्गवारीतील (१ ते ४) म्हणजेच मा. राज्यपाल, माजी राष्ट्रपती, मा. मुख्यमंत्री व मा. उपमुख्यमंत्री यांच्या आप्तेष्टांसाठी आरक्षित केलेला एक कक्षबंध तीन दिवसांपर्यंत निःशुल्क असेल व तदनंतर प्रति कक्षबंधाकरिता प्रतिदिन खाजगी अभ्यागतांसाठीचा दर म्हणजेच रु. ६०००/- लागू राहिल.

xiv. अतिथीगृहातील कोणत्याही वस्तु अभ्यागतांकडून हरविल्यास अथवा तुटल्यास, त्या वस्तुंच्या प्रचलित बाजारभाषेक्षा दुप्पट रक्कम मोबदला म्हणून कक्षबंध सोडण्याच्यावेळी देयकामध्ये आकारण्यात येईल.

xv. तक्ता-२ मधील “ब” वर्गवारीतील अभ्यागत व तक्ता-३ मधील खाजगी कामावर असलेले अभ्यागत यांना महाराष्ट्र सदनातील निवास ३ दिवसांहून अधिक काळ झाल्यास ४ थ्या दिवसापासून ७ व्या दिवसापर्यंत कक्षाचे प्रतिदिन भाडे दुप्पट आकारले जाईल. वास्तव्याचा कालावधी ७ दिवसांपेक्षा जास्त वाढत असल्यास वाढीव भाडे आकारणीच्या रकमेमध्ये ७ दिवसांनंतर प्रतिदिवस वाढीव भाड्याच्या १० टक्केने वाढ लागू होईल.

xvi. अपवादात्मक परिस्थितीत खाजगी कारणास्तव कक्षबंधाचे आरक्षण जास्तीत जास्त १५ दिवसांपर्यंत निवासी आयुक्त यांच्या पातळीवर देणे शक्य होईल. १५ दिवसांपेक्षा जास्त दिवस आरक्षण देण्यासाठी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांची मान्यता आवश्यक राहिल.

xvii. महाराष्ट्रातून केंद्र शासनाकडे बदली अथवा प्रतिनियुक्तीवर जाणाऱ्या अधिकाऱ्यास केंद्र शासनाकडून स्थायी/नियमित निवासस्थान मिळेपर्यंत एक तात्पुरती सोय म्हणून कक्षबंध वाटप केल्यास

मासिक मूळ वेतनाच्या १० टक्के रक्कम आकारण्यात येईल. मात्र कोणत्याही परिस्थितीत निवासाचा कालावधी ३ महिन्यापेक्षा अधिक वाढविता येणार नाही.

xviii. अधिकारी/अभ्यांगत या प्रवर्गासाठी नवीन महाराष्ट्र सदनात नियत केलेल्या ५४ कक्षबंधापैकी १० कक्षबंध केवळ शासकीय दौऱ्यावरील मंत्रालयीन अधिकाऱ्यांसाठी राखीव ठेवण्यात यावेत. तसेच दररोज सकाळी १२.०० वा. पर्यंत आगाऊ आरक्षण नसलेले जे मंत्रालयातील अधिकारी स्वागत कक्षात उपस्थित होतील त्यांना या राखीव १० कक्षबंधामधील कक्ष वाटप करून उर्वरित कक्षबंध अधिकारी प्रवर्गातील प्रतीक्षा सूचीतील अभ्यांगतांना प्राथम्य क्रमाने वाटप करण्यात यावेत. अर्थात या व्यवस्थेमुळे मंत्रालयीन अधिकाऱ्यांना होणारे वाटप हे केवळ या १० कक्षबंधांपुरते मर्यादित ठेवणे अपेक्षित नसून ही विशेष व्यवस्था असेल व आगाऊ आरक्षण करणाऱ्या मंत्रालयीन अधिकाऱ्यांच्याबाबतीत या १० कक्षांव्यतिरिक्त शिल्लक राहणारे ४४ (५४-१०) तसेच जुन्या महाराष्ट्र सदनातील कक्षबंधाच्या वाटपाची व्यवस्था पूर्ववत राहील,

xix. आरक्षणाची मौलिक तत्वे तसेच परिचालनात्मक व्यवस्थेत, या शासन निर्णयाद्वारे स्पष्ट करण्यात आलेल्या विविध पैलूव्यतिरिक्त, काही शंका निर्माण झाल्यास त्याबाबत निवासी आयुक्त, महाराष्ट्र शासन यांचा निर्णय अंतिम राहील.

xx. कक्षबंधांचे आरक्षण देताना काही प्रसंगी मा. न्यायाधीशांची संख्या जास्त असल्यास कक्षबंधांच्या उपलब्धतेप्रमाणे मा. मंत्र्यासाठी राखीव कक्षबंध अग्रक्रमाने त्यांना आवंटित करण्यात येतील. त्या परिस्थितीत मा. मंत्री महोदयांना मा. राज्यमंत्र्यांचे कक्षबंध व मा. राज्यमंत्र्यांना मा. आमदारांचे कक्ष आवंटित केले जातील.

xxi. कक्षबंध रिकामा करताना मान्यवर अभ्यांगतांनी सर्व प्रकारचे शुल्क / देयके अदा करून त्यांची पोचपावती घेणे आवश्यक राहील.

३. नवीन महाराष्ट्र सदनमध्ये असलेल्या दृक्श्राव्य कक्ष (Video Conferencing Hall), वार्ताहर कक्ष, बँक्वेट हॉल, बैठक कक्ष व व्यायाम कक्ष इत्यादीसाठी दर आकारणी खालीलप्रमाणे (तक्ता-४) राहील.

(तक्ता-४)

अ.क्र.	वर्गीकरण	प्रति कार्यक्रम किंवा अर्धा दिवस (रुपये)	पूर्ण दिवस (रुपये)
१	२	३	४
१	वार्ताहर कक्ष	१५,०००/-	२५,०००/-
२	बँक्वेट हॉल (२५० आसन क्षमता)	३०,०००/-	५०,०००/-

३	बैठक कक्ष (पहिला मजला) Video Conferencing Hall	२०,०००/-	३०,०००/-
४	बैठक कक्ष (१० आसन क्षमता)	३,०००/-	५,०००/-
५	बॅक्वेट हॉल -II (पहिला मजला) (५० आसन क्षमता)	३,०००/-	
६	बॅक्वेट हॉल --II (पहिला मजला) (५० +५० आसन क्षमतेचे दोन्ही हॉल एकत्रित)	५,०००/-	
७	व्यायाम कक्ष (महिला व पुरुष)	रु.५०/- प्रति अर्धा तास अथवा त्यापेक्षा कमी वेळेसाठी	

टीप : १. वरील दरांमध्ये खानपान, ब्रेक्रेज व अन्य शुल्कांचा अंतर्भाव नाही.

२. महाराष्ट्र शासनाच्या शासकीय कार्यक्रमानिमित्त किंवा शासनाने विशेष रित्या आदेशित केलेल्या कार्यक्रमासाठी वरील शुल्क आकारले जाणार नाही.

३.१ अटी व शर्ती

- I) उपरोक्त प्रकारच्या सर्व आरक्षणाची सोय फक्त तक्ता-२ मधील "अ", "ब", "क" "ड" व तक्ता-३ मध्ये नमूद केलेल्या अभ्यागतांना तसेच मंत्रालयीन व केंद्रीय सचिवालयातील विभाग तसेच निरनिराळ्या प्राधिकार्यांसाठी उपलब्ध राहिल.
- II) भाडे विहित प्रक्रियेने आगाऊ स्वरूपात भरावे लागेल.
- III) खाजगी व्यक्तींना तक्ता -४ मधील सुविधांचे आरक्षण देता येणार नाही. याबाबत जनहीत व गुणवत्तेवर योग्यायोग्य ठरविण्याचे पूर्ण अधिकार निवासी आयुक्त यांचे राहतील.
- IV) हॉलमधील कार्यक्रमांचा अतिथीगृहातील इतरांना कोणताही त्रास होणार नाही यांची काळजी संबंधित आयोजकांनी घ्यावयाची आहे. हॉलमधील फर्निचर व ध्वनीक्षेपकाव्यतिरिक्त बाहेरचे फर्निचर / ध्वनीक्षेपक परिसरामध्ये लावता येणार नाही.
- V) हॉल अथवा अतिथीगृहाच्या परिसरामध्ये कचरा / घाण करता येणार नाही. तसे निदर्शनास आल्यास नुकसानीची / साफसफाईची किंमत व्यवस्थापन समितीने ठरविलेल्या दराने संबंधितांकडून वसूल केली जाईल.
- VI) महाराष्ट्र सदन परिसरातील गवत / झाडेझुडुपे व सुशोभिकरणासाठी वापरलेल्या कोणत्याही साधनांचे नुकसान होणार नाही याची काळजी संबंधितांनी घ्यावयाची आहे. कोणतेही नुकसान झाल्यास संबंधितास व्यवस्थापनाच्या निर्णयानुसार नुकसान भरपाई द्यावी लागेल.

vii) समारंभ कार्यक्रम प्रसंगी येणाऱ्या वाहनांची जबाबदारी व्यवस्थापनाची राहणार नाही. तसेच पार्किंगची व्यवस्था संबंधितास महाराष्ट्र सदनाच्या परिसराबाहेर स्वतःच्या जबाबदारीवर स्वतंत्रपणे करावी लागणार आहे.

viii) मा. राज्यपाल, मा. मुख्यमंत्री / मा.उप मुख्यमंत्री / मा.मुख्य न्यायाधीश / मा. विधान सभा अध्यक्ष / मा. विधान परिषद सभापती यांच्या दौऱ्याच्या वेळी किंवा इतर काही जनहिताच्या दृष्टीने संबंधित कक्षाची गरज भासल्यास करण्यात आलेले आगाऊ आरक्षण रद्द केले जाऊ शकते.

ix) सदर सुविधांचा कोणत्याही धार्मिक कामासाठी वापर करता येणार नाही.

x) जर आगाऊ आरक्षण मागणीकर्त्यास काही कारणासाठी रद्द करावयाचे असेल तर त्यांनी भरलेल्या आगाऊ रकमेच्या ८० टक्के रक्कम परत करण्यात येईल. तथापि, व्यवस्थापनाव्दारे बदलेल्या आरक्षणासाठी कोणतीही कपात केली जाणार नाही.

xi) सदर सुविधांसाठी केलेला अर्ज प्रयोजन विचारात घेऊन, मंजूर किंवा नामंजूर करण्याचा अधिकार निवासी आयुक्त किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेले अधिकारी यांच्याकडे राहिल.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१११६१११०१६९२०७ असा आहे. सदर आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(नंद कुमार)

प्रधान सचिव, तथा

मुख्य राजशिष्टाचार अधिकारी,

महाराष्ट्र शासन.

प्रत-

१. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई
२. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर
३. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
५. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
६. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
७. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक
८. विरोधी पक्ष नेते विधान परिषद/विधान सभा

९. सर्व विधान परिषद सदस्य/ विधान सभा सदस्य
- १०.राज्य निवडणूक आयुक्त
- ११.मुख्य माहिती आयुक्त
- १२.मुख्य सेवा हमी आयुक्त
- १३.सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १४.सर्व विभागीय आयुक्त
- १५.सर्व जिल्हाधिकारी
- १६.सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- १७.सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक
१८. प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई
१९. प्रबंधक, मा.उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई
- २०.सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
२१. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई
२२. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
२३. सिनियर रिसर्च ऑफीसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यय विभाग), खोली क्र.२६१, नॉर्थ ब्लॉक, नवी दिल्ली.
- २४.संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- २५.मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.
- २६.जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- २७.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२८. वित्त विभाग/सेवा-५
२९. निवड नस्ती